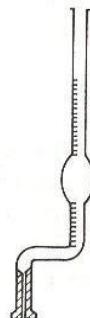

Jednotka učení 2: Stanovení fyzikálně-chemických konstant			
Handlungswissen Charakteristika pracovní činnosti	Pracovní postup	Sachwissen Charakteristika pracovního systému	
1. differencování pracovního úkolu	2. HINTERFRAGEN	Teorie (vztahy, výpočty)	Technologické vztahy
Zadání: 1. Stanovení hustoty kapalného vzorku pyknometricky. 2. Stanovení viskozity vzorku Hopplerovým viskozimetrem 3. Stanovení povrchového napětí vzorku stalagmometricky 4. Stanovení teploty varu kapalného vzorku 5. Měření indexu lomu vzorku Abbého refraktometrem	Dovednosti/Schopnosti - pozorné přečtení úkolů - analýza úkolu - organizace a plánování - zapsání posloupnosti jednotlivých kroků		
Příprava Pomocí vhodné literatury a internetu nastudovat definiční vztahy uvedených konstant, jejich jednotky, najít vhodný pracovní postup k provedení jednotlivých úloh, konzultovat s vedoucím Připravit tabulky pro zápis měření Připravit pyknometr, viskozimetr, nálevku, teploměr, stopky, stalagmometr, posuvné nebo mikrometrické měřidlo, glycerínovou lázeň,	práce s odbornou literaturou a internetem definování měřených veličin, odvození jednotek těchto veličin zapsání pracovních postupů k úlohám příprava tabulek pro zápis měření	$\rho = \frac{m}{V}$ $[\rho] = \text{kg.m}^{-3}$ $\sigma = \frac{F}{2\pi r}$ $F = F_G$ $[\sigma] = \text{N.m}^{-1}$	

váhy	kontrola čistoty a funkčnosti používaných přístrojů práce s laboratorní technikou přesná a svědomitá práce	$\eta = \frac{F \cdot l}{S \cdot \Delta v}$ [η] = Pa.s $v = \frac{\eta}{\rho}$ [v] = m ² · s ⁻¹ $k = \eta_o / (\rho_k - \rho_o) \cdot \tau_o$ $\eta = k \cdot (\rho_k - \rho) \cdot \tau$ $V = \frac{3m}{4\pi r^3}$	
Provedení 1. Na analytických váhách odvážit: <ul style="list-style-type: none"> - prázdný, čistý a suchý pyknometr - odvážit pyknometr naplněný destilovanou vodou - odvážit pyknometr naplněný vzorkem 2. Pomocí Hopplerova viskozimetru změřit dobu pádu kuličky <ul style="list-style-type: none"> - v destilované vodě - ve vzorku - změřit průměr použité kuličky posuvným (mikrometrickým) měřidlem a na analytických váhách zjistit její hmotnost 3. Pomocí stalagmometru metodou počítání	Naplánuje si a zorganizuje jednotlivé kroky a činnosti práce Správně a bezpečně pracuje s laboratorní technikou a chemikáliemi Správně použije váhy a dokáže změřit teplotu prostředí Pomocí stopek změří čas Dokáže správně použít vybrané měřidlo a odečíst naměřenou hodnotu naměřené veličiny správně zapisuje	$\eta = k \cdot \rho \cdot \tau$ $\eta = \frac{\eta_{vody} \cdot \rho \cdot \tau}{\rho_{vody} \cdot \tau_{vody}}$ $\sigma = \frac{\sigma_{vody} \cdot \rho \cdot n_{vody}}{n \cdot \rho_{vody}}$	termostat pyknometr viskozimetr nálevka teploměr stopky stalagmometr posuvné nebo mikrometrické měřidlo kulička k viskozimetru, glycerínova lázeň váhy

<p>kapek určit počet kapek</p> <ul style="list-style-type: none"> - v destilované vody - ve vzorku <p>4. Vyrobít mikro zkumavku a kapiláru, naplnit zkumavku vzorkem a pozvolným ohřevem přivést kapalinu k varu a na kalibrovaném teploměru odečíst hodnotu teploty varu.</p> <p>5. Změřit index lomu vzorku Abbého refraktometrem</p>			
<p>Vyhodnocení: Vypočítat hustotu vzorku, dynamickou a kinematickou viskozitu, povrchové napětí</p> <p>Kontrola: V případě známého vzorku provést pomocí tabulek kontrolu přesnosti měření (spočítat relativní chybu měření) V případě neznámého vzorku použitím tabulek z naměřených konstant identifikovat neznámou kapalinu, zapsat její další vlastnosti a praktický význam</p>	<p>Provede všechny výpočty Pracuje s kalkulačkou Používá soustavu SI Kontroluje své postupy v připravených návodech a literatuře Pečlivě pracuje s tabulkami, vyhledá všechny stanovené fyzikálně chemické konstanty kapaliny Dokáže napsat záznam o práci</p>	<p>Viz nahoře</p> $\delta_X = \frac{\Delta X}{X_S}$ $\Delta X = X_m - X_s$ <p>X_m – naměřená hodnota X_s – skutečná (tabulková) hodnota</p>	<p>kalkulačka tabulky</p>